

Із 2027 року 21 установа НАМН зможе повноцінно працювати за програмою медичних гарантій

21.8.2026 - | Verkhovna Rada Ukrainy

В Україні продовжують реформувати медичну галузь, формуючи єдиний медичний простір. Наразі інститути Національної академії медичних наук України, які поєднують наукову і медичну сфери діяльності, поступово переходять до надання медичної допомоги за Програмою медичних гарантій (ПМГ).

Комітет з питань здоров'я нації уже декілька років системно допомагає НАМНУ перейти до роботи з НСЗУ та регулярно заслуховує звіти про хід цієї трансформації. МОЗ та НСЗУ також усіляко сприяють академії на цьому шляху.

На засіданні 20 серпня члени Комітету, а також: Міністр охорони здоров'я Віктор Ляшко, заступник Міністра Євгеній Гончар, Голова НСЗУ Наталія Гусак, президент НАМНУ Василь Лазоришинець, Голова Рахункової палати Ольга Піщанська, голова благодійної організації «Пацієнти України» Інна Іваненко та голова Профспілки працівників охорони здоров'я України Ірина Швець заслухали черговий звіт академії про стан входження її установ у єдиний медичний простір.

За словами Василя Лазоришинця, з 27 установ академії на початку цього року лише 2 були повністю готові працювати з НСЗУ, 9 установ більш ніж на 50% фінансувалися за рахунок пакетів ПМГ, а інші потребували додаткового фінансування держави. Для виправлення ситуації 6 установ було реорганізовано у 3, а в 11 – проведено вибори керівників. Наразі, за результатами роботи за 7 місяців, ситуація покращується. За прогнозами НАМНУ, до кінця року 21 установа академії матиме нульовий або позитивний баланс за пакетами НСЗУ і з наступного року зможе працювати без дотаційного пакета, однак 5 установ залишаться збитковими за пакетами НСЗУ.

Проблемним питанням є й оплата комунальних послуг, кошти на яку деяким установам доводиться брати з фонду заробітної плати. Водночас за інформацією, наданою Мінфіном, фінансування на оплату комунальних послуг установами академії залишилося на рівні минулого року. Окремою проблемою також залишається низький рівень оплати праці науковців.

Присутні на засіданні представники пацієнтських організацій вкотре наголосили на проблемі вимагання коштів з пацієнтів за проведення операцій в установах академії.

В ході обговорення питання голова Комітету Михайло Радучкий запропонував декілька шляхів вирішення нагальних проблем академії. Серед запропонованих кроків – проведення зовнішнього незалежного аудиту, посилення контролю за офіційними платежами пацієнтів, залучення міжнародних грантів та інвестицій, а також централізація закупівель через Медичні закупівлі України.

«Півтора року держава дофінансовує установи НАМНУ. Було достатньо часу, щоб налагодити роботу з НСЗУ, і я проти чергового продовження дофінансування з наступного року», -

зазначив Михайло Радучький.

Також Голова Комітету зазначив, що отримував звернення про вимагання коштів з пацієнтів в інститутах академії і нагадав, що наказом МОЗ визначено наразі перелік безоплатних та платних послуг, які офіційно можуть надавати установи академії, сплачуючи відповідні податки. Він відзначив, що саме суми, які зараз йдуть на неофіційні платежі, мають стати додатковим фінансовим ресурсом для НАМНУ.

Михайло Радучький висловив готовність обговорити у Комітеті питання низького рівня зарплат науковців академії, до внесення до парламенту проєкту Держбюджету на 2027 рік.

Водночас, Голова Комітету повідомив, що йому відомо про готовність іноземних партнерів інвестувати кошти в установи академії і порадив керівництву академії налагодити таку співпрацю, адже вона може одночасно стати майданчиком й для обміну унікальним досвідом наших медиків, який вони здобули в умовах повномасштабної війни.

В ході обговорення народними депутатами Комітету та іншими стейкхолдерами підкреслювалася також доцільність розробки стратегії розвитку установ академії.

За підсумками обговорення, надана інформація була взята до відома. Рішення з цього питання не ухвалювалося.

На засіданні Комітет також підтримав звернення народних депутатів Оксани Дмитрієвої та Валерія Зуба щодо нагородження Подякою Комітету директора Департаменту охорони здоров'я КМДА Тетяни Мостепан за багаторічну професійну діяльність та вагомий внесок у розвиток системи охорони здоров'я Києва, а також трудового колективу Львівського онкологічного регіонального лікувально-діагностичного центру — за сприяння реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я.

За це рішення проголосувало 10 народних депутатів: Михайло Радучький, Лада Булах, Вікторія Вагнер, Василь Вірастюк, Оксана Дмитрієва, Валерій Дубіль, Артем Дубнов, Валерій Зуб, Михайло Макаренко, Максим Перебийніс.

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/274828.html